

Az Alkotmánybíróság 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozata az Alkotmánybíróság ügyrendjéről

(Hatályos: 2013. december 31-ig)

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 70. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, a 17. § (1) bekezdés *j*) pontjában, a 22. § (4) bekezdésében, a 49. § (7) bekezdésében, az 50. § (1) bekezdésében, az 55. § (1) bekezdésében, az 56. § (1) és (4) bekezdésében, az 57. § (6) bekezdésében, valamint az 59. §-ában foglaltak alapján, az 50. § (2) bekezdés *c*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az Alkotmánybíróság eljárásának részletes szabályait az alábbiakban állapítja meg:

I. FEJEZET AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG SZERVEZETE

1. Az Alkotmánybíróság szervei

1. § (1) Az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörét az Alaptörvény, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) és az Alkotmánybíróság ügyrendje alapján

- a*) az Alkotmánybíróság teljes ülése (a továbbiakban: teljes ülés),
- b*) az Alkotmánybíróság tanácsai,
- c*) az Alkotmánybíróság elnöke (a továbbiakban: elnök),
- d*) az Alkotmánybíróság elnökhelyettese (a továbbiakban: elnökhelyettes),
- e*) az Alkotmánybíróság tagja (a továbbiakban: alkotmánybíró),
- f*) az egyesbíró,
- g*) az Alkotmánybíróság főtitkára (a továbbiakban: főtitkár),
- h*) az Alkotmánybíróság bizottságai és
- i*) az Alkotmánybíróság Hivatala útján gyakorolja.

(2) Az Alkotmánybíróság szervezetére, és ügyviteli működésére vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság szervezeti és működési szabályzata, illetve ügyviteli szabályzata állapítja meg.

2. A teljes ülés

2. § (1) A teljes ülés ellátja mindazokat a feladatokat és gyakorolja mindazokat a hatásköröket, amelyeket az Abtv. és az ügyrend a teljes ülés feladat- és hatáskörébe utal.

(2) Az Abtv.-ben meghatározott feladat- és hatáskörén túlmenően a teljes ülés különösen

- a*) döntést hoz a hivatalból történő eljárás megindításáról,
- b*) döntést hoz az Abtv. 33. §-ában meghatározott hatáskörben,
- c*) döntést hoz az Abtv. 34. §-a alapján az alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítása esetén,
- d*) döntést hoz az Abtv. 37. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a jogegységi határozat megsemmisítése esetén,
- e*) döntést hoz az Abtv. 46. § (3) bekezdésében meghatározott hatáskörben,

- f)* döntést hoz az Abtv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörben, ha törvény megalkotásának elmulasztását vagy törvény lényeges tartalmának hiányosságát állapítja meg,
- g)* döntést hoz az Abtv. 61. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörben törvény hatálybalépésének felfüggesztéséről,
- h)* az Abtv. 70. § (2) bekezdése alapján teljes ülési állásfoglalást bocsát ki, az Alkotmánybíróság működését érintő szervezeti, személyügyi és működési kérdésekben teljes ülési határozatot hoz,
- i)* az elnök javaslatára dönt az Alkotmánybíróság szervezeti és működési szabályzatáról, illetőleg az egyéb testületi működést és eljárást érintő belső szabályzatokról,
- j)* meghatározza az Alkotmánybíróság tanácsainak összetételét és a tanácsvezetők személyét,
- k)* meghatározza az Alkotmánybíróság állandó bizottságainak összetételét,
- l)* állást foglal az alkotmánybírók személyét és munkakörülményeit érintő alapvető kérdésekben,
- m)* állást foglal az alapvető költségvetési kérdésekben.

3. § (1) A teljes ülés összehívását és napirendjének meghatározását az elnök a főtitkár közreműködésével végzi.

(2) Rendkívüli ülés tartásáról – a napirend meghatározásával egyidejűleg – a teljes ülés, illetve kivételes indokból vagy sürgősség esetén az elnök saját hatáskörben vagy hét alkotmánybíró kezdeményezésére dönt.

4. § (1) Amennyiben a teljes ülés hatáskörébe tartozó döntés meghozatala érdekében szükséges, a teljes ülésen meghallgatható az indítványozó, illetve képviselője, a szakértő, illetőleg részt vehetnek az elnök által esetenként meghívott más személyek.

(2) A teljes ülésen a főtitkár részt vesz.

(3) A teljes ülésről a főtitkár négy munkanapon belül emlékeztetőt készít, melyet az elnök hagy jóvá, az elnök és a főtitkár ír alá.

3. A tanácsok és az egyesbírói eljárás

5. § (1) Az Alkotmánybíróság – az Abtv.-ben és az ügyrendben a teljes ülés, illetve az egyesbíró hatáskörébe utalt esetek kivételével – tanácsban hozza meg döntéseit.

(2) Az Alkotmánybíróságon három öttagú állandó tanács működik, háromtagú tanács – a 10. § végrehajtására, vagy egyéb fontos okból – a teljes ülés döntésével alakítható.

(3) Minden alkotmánybíró tagja egy öttagú állandó tanácsnak.

(4) Az Alkotmánybíróság tanácsainak összetételét – az elnök javaslatára – három év időtartamra a teljes ülés határozza meg.

6. § (1) A tanácsvezető alkotmánybíró a teljes ülés az elnök javaslatára a tanács tagjai közül – a tanács létrehozása és személyi összetételének meghatározása évében azzal egyidejűleg – egy évre választja meg. Az egyéves időtartam leteltét megelőzően az elnök javaslatára a teljes ülés új tanácsvezetőt választ.

(2) A tanácsvezető alkotmánybíró tisztsége időtartamának lejártát követően három év elteltével választható ismét tanácsvezetővé.

7. § (1) Az 5. § (4) bekezdésében és a 6. § (1) bekezdésében meghatározott döntést a teljes ülés nyílt szavazással hozza meg.

(2) Ha a szavazás eredménytelen, az elnök újabb javaslata alapján újabb fordulót kell tartani. Az elnök újabb javaslatának előterjesztése során figyelembe veszi a teljes ülés álláspontját.

(3) A teljes ülés a tanácsok megalakításáról, tagjairól, és a tanácsvezető alkotmánybíró személyéről szóló határozatát az Alkotmánybíróság hivatalos lapjában és hivatalos honlapján közzéteszi.

(4) Az elnök vagy az alkotmánybírók több mint fele a tanácsok átalakítását, illetve a tanácsvezető alkotmánybíró személyének megváltoztatását a feladatellátással összefüggő különösen fontos okból jelen ügyrendben meghatározott határidő lejártá előtt is kezdeményezheti.

8. § (1) A tanács munkáját a tanácsvezető szervezi és vezeti.

(2) A tanács ülésének összehívását és napirendjének meghatározását a tanácsvezető a főtitkáron keresztül végzi.

(3) A tanácsvezető a tanács ülést ezen ügyrendben meghatározott ülésezési gyakoriságtól eltérő időpontra kivételesen, az elnöknek történő előzetes bejelentés mellett hívhatja össze.

(4) A (3) bekezdés szerinti összehívásnak nincs helye, ha a tanács tagjaira szignált ügyek tekintetében határidő-túllépés áll fenn.

(5) Az ülés (3) bekezdés szerinti összehívására a tanács tagjainak több mint fele a tanácsvezetőnek javaslatot tehet.

(6) Rendkívüli ülés összehívásáról az eljáró tanács, a teljes ülés, illetve – sürgősség esetén – a tanácsvezető dönt.

9. § (1) A tanács tagjai a tanács ülésén tanácskozási és szavazati joggal vesznek részt.

(2) A tanács akkor jogosult tanácskozásra, ha az ülésén a tagok többsége jelen van. A távollévő tag jogosult írásbeli véleményét megküldeni a tagok részére.

(3) A tanács akkor határozatképes, ha ülésén minden tag jelen van. A tanács döntését nyílt szavazással, tartózkodó szavazat nélkül hozza.

(4) A tanács tagjának tartós akadályoztatása esetén a tag helyettesítéséről a tanácsvezető javaslatára, a tanácsvezető akadályoztatása esetén a tanács tagjai többségének javaslatára az elnök dönt. A tanácsvezető helyettesítéséről szóló döntésig a tanács ülést az elnök hívja össze.

(5) A tanács ülésén meghallgatható az indítványozó, a szakértő, illetőleg részt vehetnek a tanácsvezető által esetenként meghívott más személyek.

(6) A tanács ülésén a főtitkár részt vehet.

(7) A tanács üléséről a tanácsvezető munkatársa az ülés berekesztésétől, illetve befejezésétől számított három munkanapon belül emlékeztetőt készít, melyet a tanácsvezető ír alá.

(8) Az emlékeztetőt a főtitkárnak meg kell küldeni, aki azt az alkotmánybírók és az Alkotmánybíróság munkatársai rendelkezésére bocsátja.

10. § (1) Ideiglenes tanács létrehozásáról az elnök javaslata alapján a teljes ülés határoz.

(2) Legalább hét alkotmánybíró – az ideiglenes tanács létrehozása indokainak megjelölésével – az elnöknel kezdeményezheti az ideiglenes tanács létrehozását, melynek alapján az elnök javaslatot tesz a teljes ülésnek.

(3) Az ideiglenes tanács összetételének és a tanácsvezető személyének meghatározására, határozatképességére, döntéshozatalára, ülésezési rendjére és napirendjére az állandó tanácsokra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(4) Ideiglenes tanács a teljes ülés határozatával, a tanács céljának megjelölésével, egyedileg vagy tematikusan megjelölt ügyekben, illetve ügycsoportokban történő eljárásra, határozott – de legfeljebb egyéves – időtartamra hozható létre. Ha a meghatározott idő lejár, a tanács feloszlik.

11. § Az Abtv. 55. § (5) bekezdésében meghatározott egyesbírói eljárásban az elnök által kijelölt két alkotmánybíró jár el, a kijelölés három hónapra szól. Az egyesbíróként kijelölt alkotmánybíró tizennyolc hónap elteltével jelölhető ismét egyesbírónak, kivéve, ha korábban történő kijelölését kéri.

4. A testületi működés és munkaszervezés általános szabályai

12. § (1) Az Alkotmánybíróság évente legfeljebb két alkalommal (nyáron és télen), évente összesen legfeljebb ötvenhat nap ítélkezési szünetet tart, melynek időtartamát a teljes ülés minden évben június 30-ig, illetve november 30-ig állapítja meg és teszi közzé.

(2) A teljes ülés és a tanácsok (a továbbiakban együtt: testületek) a rendes ülésszakban legalább kéthetente, szükség esetén nagyobb gyakorisággal tartanak ülést.

(3) Az ülést az időpont és a napirend meghatározásával – a főtitkár közreműködésével – kell összehívni. Az ügyekben született tervezetet, illetve feljegyzést vagy problematikát (a továbbiakban együtt: tervezet) a főtitkár az alkotmánybírók rendelkezésére bocsátja.

(4) Rendes ülésszakon kívül, továbbá a rendes ülések mellett rendkívüli ülés hívható össze. A rendkívüli ülés összehívásának indokát, továbbá a javasolt időpontot és napirendet meg kell jelölni.

(5) Amennyiben az összehívott testületi ülés nem határozatképes, az elnök, illetve a tanácsvezető megkísérli a határozatképesség helyreállítását, ennek eredménytelensége esetén a döntést elhalasztja.

(6) Az ülések napirendjét az Alkotmánybíróság hivatalos honlapján közzé kell tenni.

13. § (1) A testületek üléseiről emlékeztető készül, mely tartalmazza a testület jelen lévő tagjainak felsorolását, az ülés napirendjét, a lefolyt vita főbb (érdemi) mozzanatait, továbbá az elnöknek (tanácsvezetőnek) a napirendi pontokra vonatkozó esetleges összefoglalóját, valamint az ülés döntéseit, a szavazati arányokat, továbbá a különvélemény, illetve párhuzamos indokolás megfogalmazását bejelentő alkotmánybírók neveit.

(2) Az emlékeztető kijavítását, kiegészítését – annak rendelkezésre bocsátását követő nyolc munkanapon belül – az ülés bármelyik tagja indokolt javaslattal, írásban kezdeményezheti. A módosítási javaslatot a tanács a soron következő ülésén fogadja el, a teljes ülés esetén a főtitkár az elnök egyetértésével átvezeti.

(3) Az emlékeztető tíz évig nem nyilvános.

14. § (1) Az Alkotmánybíróság teljes ülésének napirendjén szereplő ügyek tárgyalásáról hangfelvétel készül.

(2) A tanács üléséről, valamint az egyéb – különösen személyi, vagy az Alkotmánybíróság működését érintő kérdésben, illetve különös jelentőségű ügyben történő – tanácskozásról három alkotmánybíró javaslata alapján hangfelvétel készül. Bármelyik alkotmánybíró kérésére nyilatkozatát hangfelvételen kell rögzíteni.

(3) A hangfelvételt az Alkotmánybíróság főtitkára – az ülés időpontjának és tárgyának megjelölésével – tíz évig megőrzi. A hangfelvétel a megőrzés időtartamáig nem nyilvános.

15. § (1) A főtitkár a folyamatban lévő ügyekről elektronikus nyilvántartó rendszert (ügylajstromot) vezet, mely tartalmazza az előadó alkotmánybírók nevét és az ügy érkezésére vonatkozó adatokat.

(2) Az ügylajstrom alapján a tanácsok féléves munkatervet készítenek, mely tartalmazza a beérkezett indítványok, valamint a befogadott panaszindítványok tárgyalásának tervezett

időpontját, és az előadó alkotmánybírók nevét. A munkatervre az alkotmánybírók külön tesznek javaslatot.

(3) A munkatervet és módosításait az elnöknek be kell mutatni, és minden alkotmánybíró rendelkezésére kell bocsátani.

5. Az elnök

16. § (1) Az elnök az Abtv. 17. §-ában meghatározott feladatokon túl – a 17. § (1) bekezdés *l)* pontjában kapott felhatalmazás alapján – ellátja a jelen ügyrendben meghatározott feladatait.

(2) Az elnök az Alkotmánybíróság képviselőjével összefüggő feladatkörében [Abtv. 17. § (1) bekezdés *g)* pont] különösen

a) gondoskodik az Alkotmánybíróság tekintélyének megóvásáról,

b) személyesen vagy az általa erre felhatalmazott személyen keresztül képviseli az Alkotmánybíróságot az Országgyűléssel, a Kúriával, az alapvető jogok biztosával, más állami szervekkel, illetve társadalmi és egyéb szervezetekkel való kapcsolatban, illetve a nemzetközi kapcsolatokban,

c) személyesen vagy az általa erre felhatalmazott személyen keresztül képviseli az Alkotmánybíróságot a nyilvánosság előtt.

(3) Az Alkotmánybíróság működésére, illetve feladat- és hatáskörére vonatkozó témában minden nyilvános – különösen szakmai, tudományos és társadalmi eseményen vagy rendezvényen történő – szereplést, továbbá ilyen témájú publikálást az alkotmánybíró az elnöknek előzetesen bejelenti. Az alkotmánybíró az elnöknek bejelenti továbbá az Alkotmánybíróság munkatársának az Alkotmánybíróság működésére, valamint feladat- és hatáskörére vonatkozó témában történő, nagy nyilvánosság előtti szereplését, továbbá az ilyen témájú jelentősebb publikálását.

(4) Az elnök az Alkotmánybíróság tevékenységének összehangolásával, üléseivel és működésével összefüggő feladatkörében [Abtv. 17. § (1) bekezdés *a)–c)* és *e)–f)* pont] különösen

a) összehívja, megnyitja és vezeti, majd berekeszti az üléseket; megállapítja a szavazás eredményét, valamint ügyel az ülések rendjére,

b) tanácskozási joggal részt vehet bármelyik bizottság ülésén,

c) a főtitkár és a tanácsvezető közreműködésével összehangolja a tanácsok működését,

d) munkaértekezletet hívhat össze,

e) javaslatlételi jogot gyakorol a tanácsok és bizottságok összetételének és vezetőinek, valamint feladatkörének meghatározására és módosítására,

f) az Alkotmánybírósághoz érkezett indítványok intézésére kijelöli az előadó alkotmánybírókat (szignálás),

g) az előadó alkotmánybíró kijelölését az előadó alkotmánybíró tartós akadályoztatása, az egyenletes ügyteher biztosítása vagy ügyszünet feldolgozása, elfoglaltság, illetve kizárás miatt, továbbá az előadó alkotmánybíró kérelmére megváltoztathatja (átszignálás),

h) az ügy szignálásakor, illetve az eljárás során bármikor dönthet arról, hogy a tanács elé tartozó ügyet a teljes ülés elé terjeszti,

i) a főtitkár javaslatára kiadja az ügyviteli szabályzatot, illetve a főtitkár, vagy a gazdasági vezető javaslatára kiadja az Alkotmánybíróság testületi működését és eljárását nem érintő, további intézményműködtetési és munkáltatói jogkörrel összefüggő szabályzatokat.

(5) Az elnök az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó ügyek ésszerű időn belüli elintézésével összefüggő feladatkörében [Abtv. 17. § (1) bekezdés *d)* pont]

- a) az ügy szignálásakor, illetve az ügy tárgyalásáig meghatározhatja az ügy tárgyalási határnapját, továbbá elrendelheti az ügy soron kívüli vagy gyorsított eljárásban történő intézését,
  - b) meghosszabbíthatja a tervezet elkészítésének határidejét,
  - c) meghatározhatja a megtárgyalt tervezet ismételt napirendre tűzésének időpontját vagy határidejét,
  - d) a főtitkár és a tanácsvezető alkotmánybírók közreműködésével nyomon követi a határidők megtartását.
- (6) Az elnök az Abtv. 23. §-a szerinti előzetes normakontroll, és a 25. §-a szerinti bírói kezdeményezés elbírálására az előadó alkotmánybíró soron kívül jelöli ki.

6. Az elnökhelyettes

- 17. § (1)** Az elnökhelyettest – az elnök javaslatára – a teljes ülés titkos szavazással választja meg.
- (2) Ha a szavazás eredménytelen, az elnök újabb javaslata alapján újabb választási fordulót kell tartani.

7. Az alkotmánybíró

- 18. § (1)** Az alkotmánybíró az Abtv. 10. §-ában meghatározott összeférhetlenségi okot köteles bejelenteni az elnöknek. Az összeférhetlenségi okot az elnök vagy bármely más alkotmánybíró is bejelentheti.
- (2) Az alkotmánybíróvá újonnan választott személlyel szemben – az Abtv. 10. § (2) bekezdése alapján – tíz nap elteltével, az alkotmánybíróval szemben haladéktalanul összeférhetlenségi eljárás indul, ha az alkotmánybíró az összeférhetlenség fennállását vitatja, vagy nem jelenti be az elnöknek azt a tényt, hogy az összeférhetlenséget megszüntette.
- (3) Az elnök a bejelentés alapján az érintett alkotmánybíróat írásban értesíti, és a (2) bekezdésben meghatározottak szerint az összeférhetlenségi eljárásban nyolc napon belül a teljes ülést összehívja.
- (4) Ha a teljes ülés az összeférhetlenséget megállapítja, a határozatban egyúttal felhívja az érintett alkotmánybíróat, hogy az összeférhetlenségi okot tíz napon belül szüntesse meg. Egyidejűleg az Abtv. 12. §-ában meghatározott jogkövetkezményt kell alkalmazni.
- (5) Az elnök az összeférhetlenséget megállapító alkotmánybírószámi ülés időpontjától számított tíz nap elteltével a teljes ülést haladéktalanul ismét összehívja.
- (6) A teljes ülés többségi határozattal állapítja meg az összeférhetlenségi ok megszűnését, ennek hiányában indokolt határozattal megállapítja az Abtv. 15. § (2) bekezdés c) pontja alapján az Alkotmánybírószágban betöltött tagság megszűnését.

- 19. § (1)** Az Alkotmánybírószágban betöltött tagság – az Abtv. 15. § (2) bekezdés e) pontja alapján – kizárással történő megszüntetésére az elnök vagy öt alkotmánybíró tehet javaslatot. A javaslatot írásban, a kizárással kapcsolatos ok és az azt alátámasztó körülmények megjelölésével kell benyújtani.
- (2) Az elnök a javaslatról az érintett alkotmánybíróat írásban értesíti, és az előterjesztésétől számított nyolc napon belül a teljes ülést – az írásbeli javaslat megküldésével – összehívja.
- (3) A teljes ülés az érintett alkotmánybíróat meghallgatja, szükség esetén a tényállás tisztázására öt alkotmánybíróból álló vizsgálóbizottságot jelöl ki. A vizsgálóbizottságnak nem lehet tagja az az alkotmánybíró, aki a kizárásra javaslatot tett.

(4) A vizsgálóbizottság az eljárását tizenöt napon belül lefolytatja, a vizsgálat lezárásától számított nyolc napon belül a teljes ülés számára írásos jelentést, valamint a kizárásra vagy a kizárás mellőzésére vonatkozó javaslatot készít.

(5) A vizsgálóbizottság adatokat kérhet be és bárkit meghallgathat. A vizsgálóbizottság által tett megállapításokat és azok bizonyítékait meg kell ismertetni az érintett alkotmánybíróval, módot kell részére adni, hogy azokra észrevételt tehessen, és további bizonyítást javasolhasson. Az érintett alkotmánybíró által tett nyilatkozatokról és javaslatokról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(6) Az elnök a jelentés elkészültét követő nyolc napon belül – a jelentés és a kizárási javaslat megküldésével – teljes ülést hív össze.

(7) A teljes ülés a kizárás kérdésében – az érintett alkotmánybíró meghallgatása, illetve ismételten lehetővé tett meghallgatásának eredménytelensége és a jelentés megvitatása után – titkos szavazással hoz határozatot.

(8) Ha a kizárásra irányuló javaslat az Abtv. 16. § (5) bekezdésében meghatározott tényállásra vonatkozik és az Alkotmánybíróság a kizárási ok fennállását megállapítja, az alkotmánybíró az Alkotmánybíróság tagjai közül kizárja.

(9) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság a kizárást kimondó alkotmánybíróági határozat meghozatalának napján szűnik meg.

20. § (1) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság Abtv. 15. § (2) bekezdés *d)* pontja alapján felmentéssel történő megszüntetésére az elnök vagy legalább öt alkotmánybíró tehet írásban – a felmentési ok megjelölésével – indokolt javaslatot.

(2) Az elnök a javaslat előterjesztésétől számított nyolc napon belül a teljes ülést – az írásbeli javaslat megküldésével – összehívja.

(3) A teljes ülés a felmentés kérdésében – az érintett alkotmánybíró meghallgatása, illetve ismételten lehetővé tett meghallgatásának eredménytelensége és a javaslat megvitatása után – titkos szavazással hoz határozatot.

(4) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság a felmentést megállapító alkotmánybíróági határozat meghozatalának napján megszűnik.

21. § (1) Az Abtv. 14. §-a alapján benyújtott, mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítványt az elnök haladéktalanul átadja megvizsgálásra a gazdasági és személyügyi bizottságnak, az érintett alkotmánybíró írásban értesíti, és mindezt a következő teljes ülésen bejelenti.

(2) A bizottság a vizsgálatát legkésőbb tizenöt napon belül lefolytatja, a vizsgálat lezárásától számított nyolc napon belül a teljes ülés számára írásos jelentést és a mentelmi jog felfüggesztésére vagy annak mellőzésére vonatkozó javaslatot készít.

(3) Az elnök a jelentés elkészültét követő nyolc napon belül teljes ülést hív össze.

(4) Az érintett alkotmánybíró a bizottság előtt és a teljes ülésen jogosult ismertetni álláspontját.

(5) A teljes ülés a mentelmi jog felfüggesztése kérdésében – az érintett alkotmánybíró meghallgatása, illetve ismételten lehetővé tett meghallgatásának eredménytelensége, valamint a jelentés megvitatása után – titkos szavazással hoz határozatot.

8. A főtitkár

22. § (1) A főtitkár személyére az elnök tesz javaslatot a teljes ülésnek, és a teljes ülés választja meg nyílt szavazással.

(2) Ha a szavazás eredménytelen, az elnök újabb javaslata alapján újabb választási fordulót kell tartani.

9. A bizottságok

23. § (1) A bizottságok a teljes ülés és az elnök véleményező, javaslattevő, valamint – a teljes ülés, illetve az elnök felhatalmazásával – döntés-előkészítő, vagy ellenőrző szervei.

(2) A bizottság állandó vagy ideiglenes bizottság formájában hozható létre.

(3) Ideiglenes bizottság a teljes ülés határozatában megjelölt feladatra, határozott, de legfeljebb egyéves időtartamra hozható létre.

(4) A bizottság a működési területét érintő bármely kérdést megtárgyalhat, a teljes ülés, illetve az elnök felkérésére, a felkérésben megjelölt tárgyban vizsgálatot folytat, ajánlást és véleményt készít.

(5) A bizottság a (3) bekezdésben megjelölt felkérésre vonatkozó javaslatot terjeszthet az elnök vagy a teljes ülés felé.

(6) Az Alkotmánybíróságon állandó bizottságként az ügyrendi bizottság, a gazdasági és személyügyi bizottság, valamint a tudományos és nemzetközi bizottság működik.

(7) A teljes ülés további állandó vagy ideiglenes bizottság felállítását is elhatározhatja.

(8) A bizottság legalább három tagból áll, elnökeit és tagjait az elnök javaslatára a teljes ülés az alkotmánybírók közül állandó bizottság esetén három évre, ideiglenes bizottság esetén a kijelölésben meghatározott időtartamra jelöli ki.

10. Az Alkotmánybíróságon foglalkoztatott köztisztviselők és munkavállalók

24. § (1) Az Alkotmánybíróságon foglalkoztatott köztisztviselők a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint

a) alkotmánybírói törzskari tagozódásban az alkotmánybíró részére döntés-előkészítési és az alkotmánybíró által meghatározott egyéb feladatokat, illetve

b) egyéb szervezeti egységekben a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott feladatokat látnak el.

(2) Az Alkotmánybíróságon foglalkoztatott köztisztviselők és munkavállalók nyilvános politikai szereplést nem vállalhatnak, politikai tevékenységet végző szervezetben tisztséget nem viselhetnek, jogalkotási feladatokban nem vehetnek részt, továbbá nem végezhetnek más olyan tevékenységet, illetve nem tanúsíthatnak olyan magatartást, amely az Alkotmánybíróság jó hírnevét és pártatlanságát veszélyezteti.

(3) Az Alkotmánybíróságon foglalkoztatott köztisztviselők és munkavállalók a folyamatban lévő ügyek tekintetében a döntések előkészítése és a döntések tervezetének tartalma tekintetében titoktartásra kötelezettek, továbbá a folyamatban lévő ügyekben a média részére nyilatkozatot nem adhatnak.

II. FEJEZET

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELJÁRÁSA

11. Főtitkári előkészítő eljárás

25. § (1) Az Alkotmánybíróság eljárásának előkészítését az Abtv. 55. §-a alapján a főtitkár végzi.

(2) A főtitkár az Alkotmánybíróságra érkező (az Alkotmánybíróságnak, az elnöknek, a főtitkárnak, az alkotmánybíróknak címzett) beadványt a beérkezés után megvizsgálja, hogy az

megfelel-e az Abtv.-ben meghatározott feltételeknek, illetve az egyéb törvényes követelményeknek, ezáltal alkalmas-e az alkotmánybíróági eljárás megindítására.

(3) A beadvány – Abtv. 55. § (2) bekezdésében meghatározott – vizsgálatát követően a főtítkár válaszevélben tájékoztatja a beadványozót arról, hogy

a) az alkotmánybíróági eljárás megindítására törvényes lehetőség nincs, mert azt az Abtv. 55. § (4) bekezdése kizárja,

b) a beadványt a hatáskörrel rendelkező más szervnek vagy hatóságnak megküldi, ha a beadvány tartalmából kétségkívül megállapítható az Alkotmánybíróóság hatáskörének hiánya és a hatáskörrel rendelkező szerv,

c) a beadvány tartalmából kétségkívül megállapítható, hogy az abban foglalt alkotmányjogi kérdés az Abtv. alapján ítélt dolognak minősül, és a körülmények alapvető megváltozása nélkül ismételen előterjesztett beadvány elbírálására nincs jogi lehetőség,

d) a beadvány nem felel meg a törvényben előírt alaki vagy tartalmi követelményeknek.

(4) Ha a (3) bekezdés d) pontjában meghatározott hiányosság előre láthatóan pótolható, a főtítkár a tájékoztatással egyidejűleg – az Abtv. 55. § (3) bekezdése szerint – a jogkövetkezmények ismertetésével és harminc napos határidő megjelölésével hiánypótlásra hívja fel a beadványozót.

(5) A jogi képviselő szabályszerű meghatalmazását a beadványhoz csatolni kell, annak elmaradása vagy az ügyrend rendelkezéseitől eltérő módon történő benyújtása hiánypótlásra okot adó körülmény.

(6) Ha a beadványozó a (3)–(5) bekezdésben meghatározott tájékoztatás és a hiánypótlásra való felhívás ellenére a hiányt – a megadott határidőben – nem pótolja, az Alkotmánybíróóság az eljárást megszünteti.

(7) Ha az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 53. § (2) bekezdésétől eltérően közvetlenül az Alkotmánybíróáságnál nyújtották be, és az ügyben első fokon eljáró bíróság a beadvány tartalmából megállapítható, a beadványt a főtítkár megküldi a bíróságnak.

26. § (1) A főtítkár az elbírálásra alkalmas indítvány nyilvántartásba vételéről, valamint az eljárás megindításáról tájékoztatja az indítványozót.

(2) Az alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban a főtítkár tájékoztatást kér az alkotmányjogi panaszt megküldő elsőfokú bíróságtól, hogy a Kúria előtti felülvizsgálati eljárás, jogorvoslat a törvényesség érdekében, illetve perújítás folyamatban van-e, továbbá született-e döntés a jogerős ügydöntő határozat végrehajtásának felfüggesztéséről.

(3) Az előkészítő eljárás gyorsítása érdekében a tudakozódásra, felvilágosítás kérésére és adására, valamint a 25. § (4)–(5) bekezdésében meghatározott hiánypótlás keretében az egyszerű hiánypótlás bekérésére indokolt esetben rövid úton (távközlési és elektronikus eszköz igénybevételevel) is sor kerülhet, ha a megkeresett kiléte és távközlési vagy elektronikus elérhetősége nem kétséges (beazonosítható), és a közlés tudomásulvételére a megkeresett jogosult. A megkeresés megtörténtét, időpontját és a megkeresett általi fogadását az ügy aktáján fel kell tüntetni.

(4) A főtítkár az Abtv. 55. § (5) bekezdésében meghatározott egyesbírói végzésre javaslatot tesz, a végzést előkészíti.

(5) A főtítkár a formai, illetve tartalmi szempontból eljárásra alkalmas indítványt az előadó alkotmánybíró kijelölése (szignálás) érdekében az elnöknek bemutatja.

(6) A főtítkár az Abtv. 25. §-a szerinti bírói kezdeményezés esetén a feladatait soron kívül köteles ellátni.

(7) Az indítványok és egyéb beadványok nyilvántartásba vételére és az iratok kezelésére vonatkozó részletes rendelkezéseket az Alkotmánybíróóság ügyviteli szabályzata tartalmazza.

12. Jogi képviselet

27. § (1) A képviseleti jogosultságot az ügyvéd (ügyvédi iroda), a jogvédő társadalmi szervezet képviselője, illetve az európai közösségi jogász a polgári perrendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: Pp.) szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt meghatalmazással, a jogtanácsos az indítványozó szervezettel fennálló munkaviszonyát vagy megbízását igazolja. A meghatalmazásnak az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviseletre kell vonatkoznia.

(2) A jogtanácsosnak a jogtanácsosi igazolvány másolatát csatolnia kell az indítványhoz.

(3) Amennyiben az Abtv. szerint a képviseleti jogosultság vagy személyes eljárás igazolásához jogi szakvizsga bizonyítvány szükséges, akkor a meghatalmazáshoz a jogi szakvizsga bizonyítvány másolatát csatolni kell. Ha a kamarai tagságnak, vagy bírói kinevezésnek feltétele a szakvizsga megléte (ügyvéd, közjegyző, bíró esetén) és az indítványozó az Abtv. 51. § (3) bekezdése alapján saját ügyében nyújt be indítványt, szakvizsga bizonyítvány másolatát nem kell csatolnia.

(4) A főtitkár és az előadó alkotmánybíró az ügy vizsgálata során, kétség esetén a (2)–(3) bekezdésben meghatározott jogtanácsosi igazolvány, illetve szakvizsga bizonyítvány közjegyző által hitelesített vagy közokiratba foglalt másolatát bekérheti.

(5) A védő, a képviselő, és a pártfogó ügyvéd alapeljárás szerinti meghatalmazásának, illetve kirendelésének hatálya az Alkotmánybíróság előtti eljárásra nem terjed ki.

(6) A jogi képviselőnek a beadványt aláírásával kell ellátnia.

(7) Ha az Alkotmánybíróság eljárása alatt a jogi képviselő meghatalmazása bármely okból megszűnik, akkor az Alkotmánybíróság felhívja az indítványozót, hogy tizenöt napon belül állítson új meghatalmazottat, és csatoljon új, szabályszerű meghatalmazást. Amennyiben ennek az indítványozó nem tesz eleget, az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti.

13. Határidő és igazolási kérelem

28. § (1) A beadványt a benyújtására nyitva álló törvényi határidőben, az egyéb határidőhöz kötött eljárási cselekményt a megtételére megjelölt határidőben kell az érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez személyesen benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. A határidő elmulasztásának következményeit nem lehet alkalmazni, ha a beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján hivatali időben benyújtották vagy ajánlott küldeményként postára adták. A beadvány távközlési eszköz útján történő benyújtásának nincs helye.

(2) Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint meghatározott határidő a kézbesítést, illetve a jogszabály hatályba lépését követő napon kezdődik. Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti napra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(3) Igazolási kérelem előterjesztésére kizárólag az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló hatvan napos határidő elmulasztása esetén kerülhet sor.

(4) Ha az igazolási kérelmet elkésve terjesztették elő, továbbá ha az elmulasztott cselekményt a kérelem előterjesztésével egyidejűleg az indítványozó nem pótolta, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül vissza kell utasítani.

(5) Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás vétlenségét valószínűvé teszik.

(6) Az igazolási kérelem tárgyában – a főtitkár javaslatára – az Alkotmánybíróság egyesbírói eljárásban dönt. Az igazolási kérelmet méltányosan kell elbírálni.

(7) Ha az egyesbíró az igazolási kérelemnek helyt ad, a pótolta cselekményt olyannak kell tekinteni, mintha azt az indítványozó az elmulasztott határidőn belül teljesítette volna.

14. Egyesbírói eljárás

29. § (1) Az egyesbíró az indítványt érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja, ha az indítványozó a 25. § (3) és (6) bekezdésében foglalt tájékoztatást nem fogadja el, és az Abtv. 55. §-ában foglalt feltételek fennállnak, illetve a beadvány a 25. § (4) bekezdésében foglalt hiánypótlást követően továbbra sem felel meg a törvényben előírt alaki és tartalmi követelményeknek.
(2) Ha a 25. § (7) bekezdés szerint az ügyben első fokon eljáró bíróság a beadvány tartalmából egyértelműen nem állapítható meg, a beadványt az egyesbíró végzéssel visszautasítja.

15. Alkotmányjogi panasz befogadása

30. § (1) Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát az előadó alkotmánybíró késedelem nélkül megvizsgálja. Ha a panasz visszautasításának feltételei nem állapíthatók meg, a panaszt be kell fogadni.

(2) Az Alkotmánybíróság visszautasítja az alkotmányjogi panaszt, ha

a) az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek nem állnak fenn,

b) a felvetett alkotmányossági problémát az Alkotmánybíróság az Abtv. 31. §-a szerint korábban már elbírálta,

c) az indítványozó érintettsége nem állapítható meg, vagy azt nem jogosult terjesztette elő,

d) az indítvány elkésett, és igazolási kérelemnek nincs helye vagy az indítványozó igazolási kérelmet nem terjesztett elő vagy azt az Alkotmánybíróság elutasította,

e) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit nem merítette ki,

f) az indítvány elbírálása nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe,

g) a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozat elmaradt, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti,

h) az indítvány egyéb okból nem felel meg a törvényi feltételeknek.

(3) Az Abtv. 56. §-a szerinti befogadási eljárást az alkotmányjogi panasz alapján akkor is le kell folytatni, ha az alkotmányjogi panasz benyújtása mellett az indítványozó felülvizsgálatot is kezdeményezett.

(4) A befogadási eljárásban az érintettséget és a befogadási kritériumok fennállását minden indítványozó tekintetében egyedileg kell vizsgálni.

(5) Több érintett által benyújtott, az Alaptörvényben biztosított azonos jog sérelmére és alkotmányos összefüggésre alapított, azonos tárgyú indítvány esetén az Alkotmánybíróság az ügy érdemi vizsgálatát az első befogadást követően elvégezheti. Az érdemi döntés következményei a többi azonos tárgyú, de még nem befogadott indítványra a döntés érdemétől függően megfelelően alkalmazandóak.

31. § (1) A panasz befogadására irányuló javaslatáról az előadó alkotmánybíró feljegyzést készít. Ha az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásának visszautasítását javasolja, végzéstervezetet készít.

(2) A feljegyzést, illetve végzést – a 42. § szerint – az Alkotmánybíróság tagjainak rendelkezésére kell bocsátani.

(3) Az Abtv. 49. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a panasz befogadásáról a teljes ülés dönt, ha

a) a 49. § (6) bekezdés *ba)* pontja szerint a tanács tagjainak többsége azt indítványozza, illetve

b) a tanács ülését megelőző munkanapig az Abtv. 49. § (6) bekezdés *bb)*, illetve *bc)* pontja szerinti, a teljes ülés elé terjesztésre történő kezdeményezés érkezett.

(4) A panasz visszautasításáról szóló végzést a visszautasítás okának és indokának rövid megjelölésével kell megindokolni.

(5) A végzést az indítványozóval, valamint az elsőfokú bírósággal kell közölni. A panasz befogadásáról az előadó alkotmánybíró az indítványozót és az elsőfokú bíróságot értesíti, más érdekeltet értesíthet.

(6) Az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásáról szóló döntés helyett a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozat-tervezetet a testület elé terjesztheti.

16. A felülvizsgálati eljárás és az alkotmányjogi panasz

32. § (1) Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *b*) pontjában, 27. § *b*) pontjában és 56. § (2) bekezdésében foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati kérelem vagy indítvány benyújtását is lehetővé teszi.

(2) Az (1) bekezdésre figyelemmel az Abtv. 27. §-a alkalmazásában az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást befejező döntésnek minősül és alkotmányjogi panasszal megtámadható, illetve az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is, mely

a) a megtámadott határozatot hatályában fenntartja, vagy

b) a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi és helyette, illetve az elsőfokú határozat helyett új és a jogszabályoknak megfelelő határozatot hoz, vagy

c) a jogerős határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő új határozatot hoz, vagy

d) a megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti,

feltéve, hogy az indítványozó a jogerős döntést az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg.

(3) Az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának nincs helye

a) a Kúria felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt elutasító döntésével szemben, ha a kúriai elutasítás indoka a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradása, vagy a felülvizsgálatra nyitva álló határidő indítványozó általi elmulasztása,

b) a Kúria hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító döntésével szemben [az eljárás még folyamatban van].

17. Az indítvány vizsgálata

33. § (1) Az előadó alkotmánybíró az indítványt a kézhezvétel után megvizsgálja, és

a) ha azt állapítja meg, hogy az indítvány kiegészítésre vagy kijavításra szorul, rövid határidő tűzésével és a hiányok megjelölése mellett – végzésben – hiánypótlásra szólítja fel az indítványozót, és egyben figyelmezteti őt, hogy ha az indítványt újból hiányosan vagy elkésetten adja be, az Alkotmánybíróság azt visszautasítja, illetőleg hiányos tartalma szerint bírálja el,

b) ha a hiánypótlás eredményeként jut arra a következtetésre, hogy az indítvány elbírálására az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, előterjesztést tesz az indítvány áttételére.

(2) Ha az indítvány hiányosságát a kitűzött határidő alatt az indítványozó pótolja, azt úgy kell tekinteni, mintha már eredetileg is helyesen adták volna be.

(3) A határidő eredménytelen eltelte esetén az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló adatok alapján dönt az ügyben. Amennyiben az adatok hiányossága a döntést ellehetetleníti, az indítványt végzésben visszautasítja.

34. § (1) Az egymással összefüggő vagy azonos tartalmú ügyek előadó alkotmánybíró által elrendelt egyesítése és arról egyúttal az indítványozó értesítése – főtítkári bemutatás alapján – végzéssel történik. A magasabb sorszámú ügyet vagy ügyeket kell az alacsonyabb sorszámú ügghöz egyesíteni.

(2) Az egyesítés során nem lehet eltekinteni a befogadási kritériumok – különösen az érintettség – fennállásának valamennyi indítványozó tekintetében egyedileg történő vizsgálatától.

(3) A különböző alkotmánybírókra szignált ügyek esetén az érintett alkotmánybírók közti egyeztetés alapján, elnöki szignálás után kerül sor az egyesítésre.

(4) Az előadó alkotmánybíró az Abtv. alapján elrendelheti az ügy egyes kérdéseinek elkülönítve történő elbírálását.

35. § Az alkotmányjogi panasz eljárásban indítvány-kiegészítést az érdemi tervezetnek a testület általi tárgyalásra kitűzéséig lehet benyújtani, ezt követően új ügyként kell elbírálni.

36. § (1) Az Alkotmánybíróság az indítványok érdemében a rendelkezésre álló iratok alapján dönt, valamint az ügy eldöntéséhez szükséges, az Abtv.-ben meghatározott bármelyik bizonyítási eszközt felhasználhatja.

(2) Az előadó alkotmánybíró dönt az ügyben az Abtv. 57. § (2) bekezdése szerinti szervekkel összefüggő véleményezési eljárás lefolytatásáról. Ha az előadó alkotmánybíró szükségesnek tartja, megkereső végzésben fordul a véleményezésre felkért szerv vagy szervezet vezetőjéhez, különösen a vizsgált jogszabály megalkotójához, illetve a törvény kezdeményezőjéhez (a vizsgált jogszabály tárgya tekintetében felelős miniszterhez), illetve – mérlegelés alapján – az igazságügyért felelős miniszterhez is.

(3) Az előadó alkotmánybíró a megkeresést a felkért szerv vezetőjéhez intézi és tőle kér választ.

(4) A megkeresésben az előadó alkotmánybíró ismerteti az alkotmányjogi problémát vagy a végzés mellékleteként megküldi – az indítványozó vagy az indítványban szereplő más személyek személyes adatainak törlését követően, illetve az indítványozó hozzájárulása birtokában – az indítvány másolatát, valamint ismerteti azt a jogi kérdést, amire a megkeresés irányul.

(5) A válaszadásra adott határidő kivételesen, az indítvány elbírálásának sürgősségére tekintettel lehet harminc napnál rövidebb.

(6) Az elnök, vagy – az ügy tanácsban történő tárgyalása esetén – a tanácsvezető a saját kezdeményezésére vagy az ügy előadó alkotmánybírója javaslatára az Abtv. 57. § (2) bekezdése alapján elrendelheti az indítványozó, az ellenérdekű fél, illetve azok képviselője, illetve a kérelem elbírálásához szükséges harmadik személy vagy szerv (szervezet) – különösen a (2) bekezdésben meghatározott szervezet – nyilatkozatának beszerzését, vagy személyes meghallgatását.

(7) Amennyiben az ügy eldöntéséhez szükséges, az előadó alkotmánybíró iratanyag megküldése céljából megkeresheti az elsőfokú bíróságot [Abtv. 57. § (3) bekezdés]. Az eljárás befejezését követően a bekért bírósági iratanyagot az Alkotmánybíróság döntésével együtt vissza kell küldeni az alapügyben eljáró bíróságnak.

(8) Az előadó alkotmánybíró vagy a testület döntése esetén bármely állami szerv, társadalmi szervezet, alapítvány, illetve egyház írásban ismertetheti az Alkotmánybírósággal az ügygel kapcsolatos jogi álláspontját, amennyiben ezt az Alkotmánybíróságtól kérelmezte.

37. § (1) A személyes meghallgatásra és a nyilvános meghallgatásra legkorábban az ügyben készült tervezet első tárgyalását követően kerülhet sor.

(2) Amennyiben az Alkotmánybíróság személyes meghallgatást rendelt el, az indítványozó, illetve az ellenérdekű fél képviselőjét értesíteni kell, és határidő tűzése mellett figyelmeztetni, hogy írásban nyilvános meghallgatás tartását indítványozhatja.

(3) A nyilvános meghallgatás tartásának megadott határidőn belüli indítványozására irányuló nyilatkozat elmaradása esetén úgy kell tekinteni, hogy a nyilvános meghallgatást nem kéri.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott indítványról az elnök, vagy a tanácsvezető öt munkanapon belül dönt. Az Alkotmánybíróság a nyilvános meghallgatásra irányuló indítványt elutasítja, ha attól az ügy érdemi előmozdítása nem várható.

38. § (1) A nyilvános meghallgatás időpontját úgy kell meghatározni, hogy arról a meghívottak legalább öt munkanappal korábban tudomást szerezzenek. Ez az időtartam indokolt esetben lerövidíthető.

(2) A nyilvános meghallgatásra az elnök, illetve a tanácsvezető (a továbbiakban: az ülés elnöke) hívja meg azokat, akiknek a meghallgatását az Abtv. és az ügyrend lehetővé teszi, és szükségesnek tartja.

(3) A nyilvános meghallgatás időpontját és a meghallgatáson részt vevő személyek nevét az Alkotmánybíróság honlapján közzé kell tenni, és előzetes bejelentkezés alapján lehetőséget kell biztosítani egyéb személyek részvételére. Az Alkotmánybíróság elnöke a nyilvános meghallgatás szabályszerű lefolytatása, méltóságának és biztonságának megőrzése érdekében vagy a férőhelyek korlátozottsága okán a hallgatóság létszámát meghatározhatja.

(4) A személyes meghallgatást és a nyilvános meghallgatást az ülés elnöke nyitja meg, majd az előadó alkotmánybíró ismerteti az ügy lényegét. Ezt követően az előadó alkotmánybíró, majd a többi alkotmánybíró kérdést intézhet a meghallgatott személyekhez.

(5) A meghallgatott személynek előzetesen meghatározott időkeret áll rendelkezésére az álláspontja – az indítványozó, illetve az ellenérdekű fél esetében jogi képviselője útján történő – kifejtésére.

(6) A nyilvános ülést az ülés elnöke nyitja meg, vezeti, és rekeszti be. Az ülés elnöke meghatározza az ülésen teljesítendő cselekmények sorrendjét, valamint gondoskodik a nyilvános ülés rendjének a fenntartásáról. A nyilvános meghallgatást az ülés elnöke indokolt döntésével elhalaszthatja.

(7) A személyes meghallgatásról és a nyilvános meghallgatásról jegyzőkönyv és hangfelvétel készül.

(8) A 49. § (3) bekezdése szerint bírsággal sújtható az, akinek szándékos magatartása késlelteti vagy akadályozza a nyilvános meghallgatás rendjét, illetve befejezését.

39. § (1) Az Abtv. 27. §-a szerinti büntető, illetve szabálysértési ügyben hozott döntéssel összefüggésben benyújtott panasz esetén a szóbeli meghallgatás keretében az nyilváníthat véleményt, akire nézve a sérelmezett döntés rendelkezést tartalmaz, továbbá akinek meghallgatását az elnök vagy a tanácsvezető szükségesnek tartja. Nyilatkozattételre hívható fel különösen az ügyész vagy az (alap)eljárást kezdeményező más szervezet.

(2) Amennyiben tanúvédelmi program keretébe tartozó személy meghallgatása szükséges, a Tanúvédelmi Szolgálat útján kell intézkedni a megjelenésre történő felhívás érdekében. A Tanúvédelmi Szolgálat álláspontjára figyelemmel a szóbeli meghallgatástól az Alkotmánybíróság eltekinthet.

(3) Az alapeljárás szerinti különösen védett tanú szóbeli meghallgatását mellőzni kell, adatait az Alkotmánybíróság tagjai sem ismerhetik meg.

40. § (1) Ha az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének fennállásához, illetve az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörének gyakorlásához kapcsolódó szakkérdések vagy előkérdések eldöntése különleges szakértelmet igényel, akkor az Alkotmánybíróság e kérdésekben kivételesen szakértőt rendel ki.

(2) A szakértő kirendelése az előadó alkotmánybíró javaslatára az elnök írásbeli felkérésével történik, melyben megállapítja a szakvélemény elkészítésére nyitva álló határidőt, valamint azokat a konkrét kérdéseket, amelyekre a szakértőtől választ vár.

(3) Ha a szakvélemény a megadott határidő alatt nem készül el, az Alkotmánybíróság új határidőt tűz ki, vagy új határidő kitűzésével másik szakértőt rendel ki, vagy mellőzheti a szakvélemény beszerzését.

(4) Az eljáró tanács tagjai, illetve teljes ülési tárgyalás esetén bármelyik alkotmánybíró javasolhatja a szakértő személyes meghallgatását, melynek elrendeléséről a tanácsvezető, illetve az elnök dönt.

18. Az előadó alkotmánybíró döntési jogköre és a testületi ülések eljárási szabályai

41. § (1) Az előadó alkotmánybíró a testületi eljárást megelőzően megtehet minden intézkedést és – az ügy érdemére vonatkozó határozat meghozatalát, valamint az ideiglenes intézkedést, az eljárás felfüggesztését, az áttételt, a visszautasítást és az eljárás megszüntetését kivéve – meghozhat minden döntést, amelyet a törvény az Alkotmánybíróság hatáskörébe utal.

(2) Az előadó alkotmánybíró az alkotmányjogi panaszt megküldő elsőfokú bíróságtól vagy a Kúriától tájékoztatást kérhet az alkotmánybírói eljárással párhuzamosan folytatott felülvizsgálati eljárásnak, a törvényesség érdekében kezdeményezett jogorvoslatnak, illetve perújításnak az Alkotmánybíróság eljárását érintő kérdéseiről, valamint az esetleges jogegységi eljárás folytatásáról.

(3) Az előadó alkotmánybíró a testületi eljárás megkezdése után csak azokat az intézkedéseket teheti meg, amelyeket törvény, illetőleg a testület kifejezetten a hatáskörébe utal.

(4) Az előadó alkotmánybíró a rá szignált ügyet visszaadhatja, különösen, ha a teljes ülési szavazás során az elkészített tervezet rendelkező részét vagy indoklását illetően kisebbségben maradt, és a többségi álláspont szerinti tervezet előkészítését nem vállalja.

(5) Ha az előadó alkotmánybíró az ügyet kellően előkészítettnek tartja, a tervezetet további érdemi elbírálásra – a főtítkárnál – a testület elé terjeszti.

(6) Az előadó alkotmánybíró köteles jelezni az Alkotmánybíróság eddigi joggyakorlatától történő eltérés szándékát és szükségességét.

42. § (1) Az előadó alkotmánybíró által a testületi ülésre előkészített minden döntési tervezetet, valamint az előterjesztés iratait – a főtítkárnál – észrevételezés céljából belső közzététel által minden alkotmánybírónak a rendelkezésére kell bocsátani.

(2) Amennyiben az alkotmánybírói eljárásra meghatározott határidő a kilencven napot meghaladja, az első tervezetnek az észrevételezésére a belső közzétételtől számított tizenöt munkanap áll rendelkezésre.

(3) A (2) bekezdésben, illetve a (6) bekezdésben meghatározottnál rövidebb határidőt a tanácsvezető vagy az elnök a 51. §-ban, a 54. §-ban, az 55. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott esetben, továbbá az ügy sürgősségére tekintettel az előadó alkotmánybíró javaslatára vagy saját hatáskörben megállapíthat.

(4) Az alkotmánybíró a tervezetre írásbeli észrevételt tehet, melyben a tervezet érvelésében foglaltaktól eltérő álláspontját annak indokaival együtt közli.

(5) Az észrevételezési időszak alatt írásban érkezett érdemi alkotmánybírói észrevételt a főtítkárnál minden alkotmánybíró rendelkezésére kell bocsátani.

(6) Az előadó alkotmánybíró az észrevételek elfogadása esetén a módosított előterjesztést (határozat- vagy végzéstervezetet) ismét nyolc munkanapos észrevételezésre bocsátja.

43. § (1) A testületi ülés végleges napirendjét – a 42. §-ban foglalt észrevételezési idő megtartására is tekintettel – megfelelő időben, de legkésőbb az ülés megtartását megelőző

harmadik munkanapon az alkotmánybírók rendelkezésére kell bocsátani. A napirend lehetőség szerint tartalmazza a soron következő ülés napirendjére vonatkozó tervezetet is.

(2) Az Abtv. 49. § (6) bekezdés *a*) pontja alapján az előadó alkotmánybíró a tanács napirendjén lévő ügyet a teljes ülés elé terjeszti, ha a tanács által vizsgált ügyben – a tanács erre vonatkozó döntése alapján – a törvény megsemmisítésének van helye.

(3) Az Abtv. 49. § (6) bekezdés *b*) pontja alapján az adott tanács tagjainak többsége, az elnök vagy öt, az adott tanácsban tagsággal nem rendelkező alkotmánybíró írásban előadott indokolt javaslatára az ügyet a teljes ülés bírálja el.

44. § (1) Amennyiben jelen ügyrend eltérően nem rendelkezik, a testület az ülés napirendjén szereplő ügy megtárgyalása után hoz döntést.

(2) Az előadó alkotmánybíró – a tervezet rendelkezésre bocsátásával egyidejűleg megtett – javaslatára a testület az indítványt elutasító, illetve visszautasító döntést egyszerűsített eljárásban hozza meg, ha az ügy megítélése egyszerű és alaptörvény-ellenesség nem állapítható meg. Az egyszerűsített eljárásban a testület szóbeli tárgyalás mellőzésével, vita nélküli szavazással, a kitézött ülésnapon hoz döntést.

(3) Ha a (2) bekezdésben foglalt javaslatra tizenöt munkanapon belül nem érkezik tárgyalást kezdeményező írásbeli észrevétel, a testület vita nélkül szavaz a tervezetről.

19. Az eljárás felfüggesztése és szüneteltetése

45. § Az Alkotmánybíróság az eljárást az Abtv. 60. §-a alapján végzéssel felfüggesztheti. A felfüggesztő végzést az Alkotmánybíróság hivatalos honlapján és hivatalos lapjában közzé kell tenni.

46. § (1) Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasszal összefüggő eljárását kivételesen szüneteltetheti, ha az adott ügygel közvetlenül összefüggő, bíróság előtt folyamatban lévő eljárásban hozott döntés nélkül az indítvány megalapozottan nem bírálható el.

(2) Amennyiben a befogadott alkotmányjogi panasszal egyidejűleg a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás is folyamatban van, az Alkotmánybíróság

a) az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz esetében az eljárást lefolytatja, illetve kivételesen szüneteltetheti,

b) az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében szünetelteti,

ha az előadó bíró mérlegelése alapján a felülvizsgálati eljárásban várható döntés az Alkotmánybíróság érdemi döntését befolyásolhatja.

(3) Az eljárás szüneteltetésére az eljárási határidők meghosszabbításával, külön végzés hozatala nélkül kerül sor.

(4) Az előadó alkotmánybíró a Kúria eljárását figyelemmel kíséri és az Abtv. 57. § (2) bekezdése alapján a Kúriától tájékoztatást kér, annak érdekében, hogy az Alkotmánybíróság a felülvizsgálati határozatról tudomást szerezzen.

(5) Ha az Alkotmánybíróság eljárásával párhuzamosan folyó felülvizsgálati eljárásban a Kúria *a*) a megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi és az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján indult eljárást az Abtv. 59. §-a alapján megszünteti,

b) a megtámadott határozatot hatályában fenntartja, az Alkotmánybíróság az eljárást lefolytatja, és mind a jogerős, mind az azt hatályban tartó döntésről rendelkezhet.

(6) Ha az Alkotmánybíróság eljárásával párhuzamosan folyó felülvizsgálati eljárásban a Kúria *a*) a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi és helyette, illetve az elsőfokú határozat helyett új és a jogszabályoknak megfelelő határozatot hoz, vagy

b) a jogerős határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő új határozatot hoz, vagy
c) a megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti,
az Alkotmánybíróság beszerzi az indítványozó nyilatkozatát arról, hogy az alkotmányjogi panaszát a Kúria döntésére kiterjesztve fenntartja-e.

(7) Ha az Alkotmánybíróság eljárásával párhuzamosan folyó felülvizsgálati eljárásban a Kúria a felülvizsgálati indítványt vagy kérelmet elutasítja, akkor az Alkotmánybíróság az eljárást lefolytatja.

(8) Ha a Kúria határozata a felülvizsgált jogerős döntést csak részben érintette (részbeni megváltoztatás, részbeni hatályon kívül helyezés, részbeni új eljárásra utasítás), akkor az alkotmánybírósági eljárásra okot adó részekben az Alkotmánybíróság az (5), illetve a (6) bekezdés megfelelő alkalmazásával jár el.

20. Ideiglenes intézkedés

47. § (1) Jogszabály hatálybalépésének az Abtv. 61. § (2) bekezdésében meghatározottak alapján történő felfüggesztését kérelemre vagy hivatalból az elnök vagy az előadó alkotmánybíró kezdeményezheti. Az elnök az ideiglenes intézkedésről való döntés céljából rendkívüli teljes ülést hívhat össze.

(2) Az intézkedés meghosszabbításáról az elnök vagy az előadó alkotmánybíró kezdeményezésére a teljes ülés legkésőbb a felfüggesztő határozat hatályvesztését megelőző nyolc nappal dönt.

48. § (1) Ha a bíróság az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján nem függesztette fel az alkotmányjogi panaszban sérelmezett bírói döntés végrehajtását, az Alkotmánybíróság – kérelemre vagy hivatalból – az Abtv. 61. § (1) bekezdésében foglalt esetben a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére hívja fel a bíróságot.

(2) A döntés végrehajtásának felfüggesztésére történő felhívásról az Alkotmánybíróság végzéssel határoz.

(3) A döntés végrehajtásának felfüggesztésére történő felhívásról az Alkotmánybíróságnak az a testülete dönt, amely az érintett ügyben érdemi döntésre jogosult, kivéve, ha az Alkotmánybíróság döntéshozatali testületének összehívása az ideiglenes intézkedés céljának veszélyeztetése nélkül nem lehetséges. Ilyen esetben az ideiglenes intézkedésről az elnök által kijelölt öt alkotmánybíróból álló testület dönt.

(4) A döntés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó ideiglenes intézkedés elrendelését indokolni kell.

21. Eljárási bírság kiszabása

49. § (1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 54. § (2)–(3) bekezdéseiben foglalt esetben eljárási bírsággal sújthatja és a felmerülő többletköltségek megfizetésére kötelezheti az indítványozót.

(2) Az eljárási bírságot az indítványozóval szemben kizárólag alkotmányjogi panasz eljárásban lehet alkalmazni.

(3) Az eljárásban részt vevő más személy (jogi képviselő, szakértő stb.) abban az esetben sújtható bírsággal, ha szándékos magatartása – különösen valótlan vagy késedelmes adatközlése, illetve megjelenési kötelezettségének az elmulasztása – késlelteti vagy akadályozza az alkotmánybírósági eljárás befejezését.

(4) Az eljárási bírság a bírságra okot adó magatartás tanúsításának idejétől függően elsősorban az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasító végzésben, vagy az eljárást befejező határozatban szabható ki.

- (5) Az eljárási bírság a (4) bekezdéstől eltérően külön végzésben is kiszabható, ha az eljárás előmozdítása érdekében indokolt.
- (6) Az eljárási bírság Abtv.-ben meghatározott mértékén belül az adott ügyben alkalmazott összegről a tanács vagy a teljes ülés az előadó alkotmánybíró javaslata alapján dönt.
- (7) Az eljárási bírságot kiszabó végzésben meg kell határozni a megfizetésre nyitva álló határidőt, amely harminc napnál nem lehet rövidebb.
- (8) Az Alkotmánybíróság döntése – az eljárási bírságban és a költségekben marasztalt személy indokolt kérelme alapján vagy hivatalból – különös méltánylást érdemlő okból az Abtv., valamint az ügyrend szerint megváltoztatható.
- (9) Különös méltánylást érdemlő ok körében értékelhetők a bírságot személyi körülményei – különösen előrehaladott életkora, súlyos betegsége, kedvezőtlen vagyoni, jövedelmi, illetve családi viszonyai –, valamint a bírságra okot adó magatartással kapcsolatos körülmények, így különösen annak menthető indítéka vagy az alkotmánybíróági eljárás előmozdítására irányuló utólagos cselekedete.

22. Kizárás

- 50. § (1)** Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnésével, valamint a mentelmi jog felfüggesztésével kapcsolatos teljes ülési határozathozatalban az érintett alkotmánybíró nem vehet részt.
- (2) Az ügy elbírálásából az Abtv. 62. §-a alapján történő kizárást kezdeményezi a kizárással érintett alkotmánybíró [Abtv. 62. § (3) bekezdés], kezdeményezheti más alkotmánybíró, illetve az indítványozó [Abtv. 62. § (5) bekezdés].
- (3) Az Abtv. 62. § (2) bekezdése alapján az ügy tárgyával összefüggő elfogultságot megalapozó személyes és közvetlen érintettségnek minősül különösen
- a)* a döntés kimeneteléhez fűződő közvetlen, az alkotmánybíró vagy közeli hozzátartozóját – elsősorban jogi, pénzügyi vagy társadalmi helyzetében – érintő érdek;
- b)* az alkotmánybíróági eljárás tárgyát képező jogszabály előkészítésében, kidolgozásában, benyújtásában személyes és érdemi munkával történő részvétel, így különösen kizárt, aki az Alkotmánybíróság tagjává válását megelőzően
- ba)* a törvényjavaslatra vagy törvénymódosító javaslatra vonatkozó indítványt benyújtó képviselő vagy bizottság elnöke, Kormány általi benyújtás esetén az előterjesztő miniszter,
- bb)* az országgyűlési tárgyalás alatt álló önálló indítványhoz módosító, illetve kapcsolódó módosító javaslatot benyújtó képviselő, illetve bizottság elnöke, amennyiben a javaslata elfogadásra került, és az alkotmánybíróági eljárás tárgya az adott jogszabályi rendelkezés,
- bc)* kormányrendelet, illetve miniszteri rendelet kibocsátásakor a kormányrendelet, illetve miniszteri rendelet tárgya szerint felelős miniszter, továbbá önálló szabályozó szerv vezetője rendeletének kiadásakor az önálló szabályozó szerv vezetője volt.
- (4) Ha a kizárási ok fennállását nem az alkotmánybíró jelentette be, és a kizáráshoz nem járult hozzá, a kizárás tárgyában az elnök által kijelölt másik tanács, illetve a teljes ülés dönt.
- (5) Ha a kizárt alkotmánybíró az ügy előadó alkotmánybírója, az elnök másik előadó alkotmánybírókat jelöl ki. Ha a kizárás a tanács határozatképességét veszélyezteti, a kizárt alkotmánybíróknak a tanácsban az adott ügyben történő helyettesítéséről az elnök dönt.
- (6) Az alkotmánybíró kizáráshoz való hozzájárulása esetén az elnök az (5) bekezdésben foglalt intézkedéseket haladéktalanul megteszi.
- (7) Az alkotmánybíró a bejelentéstől kizárása megtörténteig az ügyben eljárhat, de ügydöntő határozatot nem hozhat.

23. Az Alkotmánybíróság eljárásának határideje

51. § (1) Amennyiben az Alkotmánybíróság az Alaptörvény alapján az indítványról harminc napon belül határoz, az indítványt a beérkezését követően a főtitkár azonnal megvizsgálja és előkészíti, az elnök az előadó alkotmánybíró két munkanapon belül kijelöli. Az elnök akadályoztatása esetén az elnökhelyettes jár el.

(2) Az indítványról az előadó alkotmánybíró a kijelölésétől számított öt munkanapon belül tervezetet készít a teljes ülés számára, a tervezet észrevételezési határidejét a 42. § (3) bekezdése alapján az elnök legfeljebb öt munkanapban határozza meg; ezt követően az ügyet soron kívül a teljes ülés napirendjére veszi.

(3) Az Alaptörvény 6. cikk (8) bekezdése szerinti ismételt indítvány esetén az Alkotmánybíróság tíz napon belül határoz. Az indítványt a főtitkár a beérkezését követően azonnal megvizsgálja és előkészíti. Az elnök a beérkezést követő munkanapon kijelöli az előadó alkotmánybíró. Az elnök akadályoztatása esetén az elnökhelyettes jár el. Az előadó alkotmánybíró három munkanapon belül határozattervezet készít.

52. § Az Abtv. 25. §-ában foglalt bírói kezdeményezést a főtitkár haladéktalanul megvizsgálja és előkészíti. Az előadó alkotmánybíró az első tervezetet száznolcvan napon belül az ügy elbírálására jogosult testület elé terjeszti.

53. § (1) Az Abtv. 26–27. §-ában foglalt alkotmányjogi panasz esetén az Alkotmánybíróság a főtitkár 26. § (1) bekezdése szerinti eljárás megindításáról szóló tájékoztatásától számított százhusz napon belül dönt az indítvány befogadhatóságáról. Az egyesbíró, valamint a tanács eljárását úgy kell lefolytatni – beleérve valamennyi eljárási cselekményt –, hogy a befogadásról szóló döntés határidőn belül megtörténjék.

(2) Az előadó alkotmánybíró az első tervezetet a befogadást követően száznolcvan napon belül az ügy eldöntésére jogosult testület elé terjeszti.

(3) Az e §-ban foglalt határidőket az előadó alkotmánybíró javaslatára az elnök meghosszabbíthatja. A határidő meghosszabbításáról az indítványozót az előadó alkotmánybíró értesíti.

54. § Az elnök az Országgyűlés népszavazást elrendelő határozata alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló indítvány beérkezésétől számított húsz munkanapon belül kijelöli az előadó alkotmánybíró. Az előadó alkotmánybíró a tervezetet kilencven napon belül az ügy eldöntésére jogosult testület elé terjeszti.

55. § (1) A főtitkár, az előadó alkotmánybíró, a tanácsvezető kezdeményezésére, vagy saját hatáskörében az elnök elrendelheti az adott ügy gyorsított eljárásban történő, vagy soron kívüli elbírálását.

(2) A gyorsított eljárásban egyes eljárási cselekményeket jelen ügyrendben meghatározott időtartamok fele része alatt kell elvégezni.

(3) Soron kívüli eljárásban az eljárási cselekményeket haladéktalanul foganatosítani kell. Amennyiben törvény az Alkotmánybíróság eljárására harminc napnál rövidebb időt határoz meg, soron kívüli eljárást kell elrendelni.

(4) Az ítélezési szünet időtartama a jelen ügyrendben meghatározott határidőkbe nem számít be.

24. Adatnyilvánosság

56. § (1) Az Abtv. 23–24. §-a és 32–33. §-a szerinti eljárásokban, továbbá az Abtv. 38. §-a szerinti eljárásban nyilvánosnak minősül, az Abtv. 25–27. §-a szerinti eljárásban az indítványozó hozzájárulása esetén nyilvánosságra hozható az indítvány, valamint az eljárás

során az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve személyek által megküldött vélemény, továbbá a szakértői vélemény.

(2) Amennyiben a nyilvánosnak minősített dokumentumokban szereplő személyes adatok nyilvánosságra hozatalához az érintett nem járult hozzá, azokat oly módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével. Amennyiben az adatkezeléshez a hozzájárulást az érintett személy felhívás ellenére sem adja meg, azt kell vélelmezni, hogy az adatai nyilvánosságra hozásához nem járult hozzá. Az indítványok anonimizálására egyebekben a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény bírósági határozatok nyilvánosságára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az alapvető jogok biztosa által kezdeményezett eljárásban, valamint az Abtv. 25. §-ában, 32–33. §-ában és 36. §-ában foglalt eljárásban az indítványozó, illetve jogi képviselője, az Abtv. 26–27. §-ában foglalt eljárásban az indítványozó és az ellenérdekű fél jogi képviselője útján jogosult az eljárás meghatározott irataiba betekinteni, azokról másolatot, kivonatot készíteni.

(4) A felvilágosítás személyesen, írásban és távközlési eszköz útján kérhető. A felvilágosítás a jogosultnak kizárólag a megismerhető iratok és az azokban szereplő adatok tekintetében áll fenn. A kezelő iroda nem ad felvilágosítást, amennyiben a felvilágosítást kérő személyének azonosítása nehézségekbe ütközik.

(5) A tanácsvezető tájékoztatja az érintettet az iratbetekintés lehetőségéről. A betekintés tényét az ügyiraton fel kell tüntetni. Az iratbetekintés tekintetében az Abtv. 57. § (9) bekezdése alapján a Pp. szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(6) A befejezett eljárásokban az eljárás meghatározott irataiba való betekintésre joga van minden olyan természetes és jogi személynek, valamint szervnek, aki, illetve amely az erre vonatkozó jogos, illetve a tevékenységével összefüggő érdekét valószínűsíti. Az iratbetekintésre vonatkozó kérelmet az Alkotmánybíróság elutasítja, ha az érintett jogos érdekének védelme ezt megkívánja.

(7) A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szabályai szerint nem nyilvános az ügy döntésre történő előkészítésével összefüggő belső munkaanyag, különösen az indítványelemzés, a tervezet, a módosító- és szerkesztési javaslat, az előadó alkotmánybíró jegyzete, az ügyszámhoz csatolt emlékeztető, valamint az ügyintézésrel kapcsolatos egyéb tanácsvezetői és elnöki intézkedés, utasítás.

(8) A minősített adatokat tartalmazó irat nem nyilvános az indítványozó, illetve jogi képviselője és az ellenérdekű fél számára sem, üzleti titok esetén a megismerést a titokgazda nyilatkozatától kell függővé tenni.

(9) Adatigénylésre a főtitkár írásban válaszol.

III. FEJEZET

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG DÖNTÉSEI

25. Döntések

57. § (1) Az Alkotmánybíróság érdemi határozattal elbírálja az indítványt, és dönt az eljárása során szükségszerűen felmerült kérdésekben.

(2) Az Alkotmánybíróság határozatot hoz a jogszabály hatálybalépésének ideiglenes felfüggesztéséről.

(3) Az eljárást lezáró végzésekre – a rövidített indokolással ellátott végzés kivételével – a határozatra vonatkozó rendelkezések az irányadók.

26. A határozat tartalma

58. § (1) Az Alkotmánybíróság határozata bevezető részből, rendelkező részből és indokolásból áll.

(2) A bevezető rész tartalmazza az ügyszámot; az alkotmánybírósági hatáskör megnevezését; teljes ülésre, vagy tanácsra utalással az alkotmánybírósági eljárás formáját; a különvélemény, illetve a párhuzamos indokolás tényét, illetve az azt csatoló alkotmánybírák nevét; továbbá amennyiben az eljárásban nyilvános meghallgatásra került sor, ennek a tényét.

(3) A határozat rendelkező része tartalmazza az Alkotmánybíróság érdemi döntését, a határozat Magyar Közlönyben való közzétételére vonatkozó rendelkezést, a bírói döntés azonosító adatait, jogszabály vagy egyedi bírói döntés megsemmisítése esetén a megsemmisítésre, jogszabály megsemmisítése esetén a megsemmisítés terjedelmére és a hatályvesztés időpontjára vonatkozó rendelkezést. Jogszabályi rendelkezés részbeni megsemmisítése esetén a határozat rendelkező része megállapítja a hatályban maradó jogszabályi rendelkezés szövegét.

(4) A határozat indokolása tartalmazza az indítvány rövid ismertetését; a megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével; az Alaptörvényre, illetőleg azokra a jogszabályokra történő hivatkozást és azokat az alkotmányos indokokat és érveket, amelyeken az Alkotmánybíróság döntése alapul.

(5) A határozat záró része a határozathozatal helyét, idejét, és az eljárásban részt vevő (határozatot aláíró) alkotmánybírók nevét, a kiadmányozott határozat a hitelesítő záradékot tartalmazza.

27. Különvélemény, párhuzamos indokolás

59. § (1) A teljes ülés szavazással elfogadja (parafálja) a határozatot, s ezzel egyidejűleg jelenthetik be az alkotmánybírók az Abtv. 66. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott különvélemény, illetve párhuzamos indokolás megfogalmazására irányuló szándékukat.

(2) Különvélemény, illetve párhuzamos indokolás az Abtv. 23–27. §-ában és 32–38. §-ában meghatározott hatáskörben hozott döntéshez csatolható. Az Alkotmánybíróság működésével összefüggő, illetve szervezeti és személyi kérdésekben hozott döntésekkel összefüggésben különvélemény előterjesztésének nincs helye.

(3) A különvéleményben, illetve párhuzamos indokolásban foglalt érveket, indokokat fel kell hozni az ügy vitájában, hogy a testület tagjai megelőzően megismerhessék azt.

(4) A különvélemény az alkotmánybírónak a határozat rendelkező részéhez képest eltérő álláspontját, a párhuzamos indokolás az alkotmánybírónak a határozat indokolásához képest eltérő indokolását tartalmazza, terjedelme nem haladhatja meg a határozat terjedelmét.

(5) A bejelentett különvélemény, illetőleg párhuzamos indokolás írásba foglalására a döntés parafálásától számított négy munkanap, az 51. §-ban meghatározott eljárás esetén két munkanap, az 55. § (3) bekezdésében meghatározott eljárás esetén az elnök által meghatározott időtartam áll az alkotmánybírók rendelkezésére.

(6) A parafált határozat aláírására akkor kerül sor, ha a különvéleményt, illetve a párhuzamos indokolást az alkotmánybíró a határozathoz csatolta.

28. Határozathozatal

60. § (1) A határozatot akkor lehet meghozottnak tekinteni, ha a szavazásban részt vett alkotmánybírók az írásba foglalt határozat-tervezetet aláírták.

(2) A döntéshozatalban részt vett, de a határozatot akadályoztatása miatt aláírni nem tudó alkotmánybíró helyett a határozatot a testület elnöke (akadályoztatása esetén az elnökhelyettes) írja alá.

(3) A határozatot az alkotmánybírók betűrendben írják alá; „előadó alkotmánybíró”-ként kell megjelölni a határozat tervezetét előkészítő alkotmánybíró. Teljes ülésen hozott határozat esetén meg kell jelölni az elnök, illetőleg az elnökhelyettes személyét, a tanácsülésen meghozott határozat esetén a tanácsvezető alkotmánybíró személyét. A döntés tartalmát nem érintő szövegellenőrzést követő helyesírási, illetve elírási hiba javítására a határozat közzététele előtt az aláírást követően sor kerülhet.

29. A határozat közzlése és kihirdetése

61. § (1) Az Alkotmánybíróság a döntését kézbesítés útján közli az indítványozóval és azzal, akire nézve rendelkezést tartalmaz, továbbá azzal az érdekelttel, akinek a részére a közzlést szükségesnek tartja, különösen az ellenérdekű féllel a bírói döntés megsemmisítése esetén.

(2) Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz eljárásban a panasz visszautasításáról szóló végzését, valamint az eljárást befejező döntését megküldi az ügyben eljáró elsőfokú bíróságnak.

(3) Az Alkotmánybíróság elrendelheti az ügy érdemében hozott határozatának nyilvános ülésen történő szóbeli kihirdetését. A szóbeli kihirdetés időpontját az ülés elnöke tűzi ki. Az írásba foglalt határozatot – esetenként a testület által előzetesen elfogadott, rövidített tartalmú indokolással – az ülés elnöke hirdeti ki.

(4) A különvéleményt és a párhuzamos indokolást a határozattal együtt kell kihirdetni, illetve közzétenni.

(5) Az Alkotmánybíróság határozatait az Abtv.-ben meghatározottak szerint, továbbá az Alkotmánybíróság Határozatai hivatalos lapban közzéteszi.

(6) Az Alkotmánybíróság határozatai az Alkotmánybíróság Hivatalának honlapján az Abtv. szabályai szerint hozzáférhetők.

(7) A közzététel további kérdéseiről az Alkotmánybíróság közzétételi szabályzata rendelkezik.

30. A határozat kijavítása és kiegészítése

62. § (1) Az Alkotmánybíróság a határozatot név-, szám- vagy más hasonló elírás esetén – hivatalból vagy kérelemre – végzéssel bármikor kijavíthatja.

(2) Az Alkotmánybíróság határozatát bármikor hivatalból kiegészítheti, ha határozatában nem rendelkezett valamely kérdéstről, amelyről a rendelkezés törvényenél fogva kötelező.

31. Az eljárás során hozott végzések

63. § Az eljárás befejezését megelőzően az Alkotmánybíróság végzésben rendeli el az ügy elbírálásából az 50. § (3) bekezdése szerint történő kizárást, a hiánypótlást, az egyesítést, az elkülönítést, a megkeresést, a végrehajtás felfüggesztését, az eljárás felfüggesztését, valamint az eljárási bírság kiszabását.

32. Eljárást lezáró végzések

64. § (1) Az alkotmánybírói eljárásban eljárást lezáró végzések: a visszautasító végzés, az eljárás megszüntető végzés, valamint az ügy áttételéről rendelkező végzés.

(2) Az Alkotmánybíróság az eljárás megszüntetését, az indítvány visszautasítását, valamint az indítvány áttételét – ha egyéb kérdéseket is elbírál – az érdemi döntésről rendelkező határozatába is foglalhatja.

65. § (1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. §-ában foglalt feltételek fennállása, továbbá joghatóságának hiánya esetén végzésben utasítja vissza az indítványt.

(2) Nem minősül „ítélt dolognak”, ha

a) az Alkotmánybíróság egy adott törvény alkotmányossági vizsgálatát elvégezte, és a végrehajtási rendelet megismétli a vizsgált törvényi rendelkezést; a végrehajtási rendelet érdemi vizsgálatát az adott törvényre vonatkozó vizsgálatallal azonosan le kell folytatni,

b) az elbírált önkormányzati rendelettel azonos tartalmú – más önkormányzat által alkotott – rendelet alkotmányossági felülvizsgálatára irányul az indítvány.

(3) Okafigyottság címén kell az alkotmánybírósági eljárást megszüntetni, ha az Alkotmánybíróság által korábban alkotmányosértőnek minősített és megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát más alaptörvényi tételre (alkotmányos összefüggésre) tekintettel kéri felülvizsgálni, mint amilyen alkotmányos összefüggés alapján az Alkotmánybíróság az adott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést megsemmisítette.

66. § (1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerinti esetekben a befogadást végzésben visszautasítja.

(2) A rövidített indokolású végzés bevezető részből, rendelkező részből és indokolásból áll.

(3) A bevezető rész az ügyszámot és az eljárás tárgyát, a rendelkező rész a visszautasítás tényét, az indoklás a tényállás rövid ismertetését és az Abtv. vonatkozó rendelkezésére utalással annak az oknak a megjelölését és rövid indokolását tartalmazza, amely miatt az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

(4) Az egyesbírónak az Abtv. 55. § (4) bekezdése alapján az indítvány érdemi vizsgálat nélküli visszautasításáról szóló végzése tartalmazza

a) az ügyszámot és az eljárás tárgyát,

b) az érdemi vizsgálat nélküli visszautasítás tényét,

c) az Abtv. 55. § (4) bekezdésében meghatározott okot, amelyen a döntés alapul.

67. § (1) Az Alkotmánybíróság az Abtv. 59. §-a alapján végzésben megszüntetheti az eljárást a nyilvánvalóan okafigyottá váló ügyek esetén.

(2) Okafigyottá válik az indítvány különösen, ha

a) alkotmányjogi panasz eljárásban a természetes személy indítványozó meghal, a jogi személy megszűnik, kivéve ha az eljárásban érvényesítendő jog tekintetében jogutódlásnak van helye,

b) a jogi képviselő képviseleti jogosultsága megszűnt és az indítványozó a jogi képviseléről – felhívás ellenére – nem gondoskodott,

c) az indítványozó indítványát visszavonta,

d) rendkívüli jogorvoslat folytán a bíróság a megtámadott bírói döntést hatályon kívül helyezte, illetve ha az eljárást bíróságot új eljárásra utasította,

e) az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn, illetve az indítvány egyéb okból tárgytalanná vált.

68. § (1) Az Alkotmánybíróság az indítvány áttételéről rendelkező végzést hoz, ha az indítvány érdemi vizsgálatát követően az indítványból vagy mellékleteiből az tűnik ki, hogy az ügy más bíróság, más hatóság vagy más szerv hatáskörébe tartozik.

(2) Az áttételt elrendelő végzést kézbesíteni kell az indítványozónak és az ellenérdekű feleknek. Nincs helye az indítvány áttételének olyan bírósághoz, hatósághoz, vagy más szervhez, amely saját hatáskörének vagy illetékességének hiányát már jogerősen megállapította.

33. Az Alkotmánybíróság egyéb határozatai

69. § (1) A teljes ülés normatív határozatokat, valamint a szervezetére és működésre, valamint a személyi ügyekre vonatkozóan egyéb határozatokat hoz „AB Tü. határozat” megjelöléssel.

(2) A teljes ülés az Abtv. 70. § (2) bekezdése alapján és az egységes ítékezési gyakorlat kialakítása érdekében „AB Tü. állásfoglalás” megjelöléssel teljes ülési állásfoglalásokat ad ki.

70. § (1) A normatív határozatok, a szervezetre és működésre, valamint a személyi ügyekre vonatkozó egyéb határozatok és az állásfoglalások kiadását az elnök vagy öt alkotmánybíró indítványozhatja. Az indítványról a teljes ülés dönt. A teljes ülés az indítványt elfogadó döntést követően a határozat-, illetve állásfoglalás-tervezet elkészítésével a főtitkárt is megbízhatja.

(2) A határozat-, illetve állásfoglalás-tervezet napirendre tűzéséről az elnök gondoskodik.

(3) A határozat-, illetve állásfoglalás-tervezet az alkotmánybírók aláírásával kerül elfogadásra. A 69. §-ban szabályozott teljes ülési határozathoz és állásfoglaláshoz különvélemény, párhuzamos indokolás nem csatolható, keletkezésének időpontjától és az alkotmánybírói testület összetételétől függetlenül kötelező érvényű mindaddig, amíg a meghozatalára irányadó eljárási rendben módosítására vagy hatályon kívül helyezésére sor kerül.

(4) Az alkotmánybíró a személyi kérdéseket érintő teljes ülési határozatok esetén – érintettség vagy elfogultság miatt – jogosult a döntéstől tartózkodni.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

71. § (1) Ez az ügyrend 2013. március 1-jén hatályba.

(2) Jelen ügyrend hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat.

(3) Jelen ügyrend szabályai a hatályba lépéskor folyamatban lévő eljárások tekintetében is alkalmazandóak.

(4) Az Alkotmánybíróság eljárásaiban az elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályokat az Alkotmánybíróság ügyviteli szabályzata tartalmazza. Az ügyfél a kérelmét elektronikus úton, on-line felületen vagy valamely szoftver használatával az ügyviteli szabályzat által meghatározott módon és időponttól kezdődően nyújthatja be.

(5) Az Alkotmánybíróság döntéseinek megjelöléséről és közzétételéről szóló 1002/2012. (III.

7.) AB Tü. határozat 6. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az 1-2. §-okban meghatározott határozatoknak és végzéseknek a közzététele és hozzáférhetővé tétele során a határozatok és végzések indokolását, valamint a különvélemények és párhuzamos indokolások egyes bekezdéseit sorszámozással kell ellátni.”

(6) Az Alkotmánybíróság jelen határozata a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 26. § (2) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben közzétételre kerül.

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/3519/2012.